

Bilaga

Östermalms stadsdelsförvaltning Registraturet/Kansliet
2011-01-26
Dnr. 2011-301-1.4.

Till kommunfullmäktige
i Stockholms stad

REVISIONSBERÄTTELSE

FÖR

ÖSTERMALMS STADSDELSNÄMND ÅR 2010

Vi ¹⁾ har granskat Östermalms stadsdelsnämnds verksamhet under år 2010.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och stadens revisionsreglemente.

Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi tillstyrker att Östermalms stadsdelsnämnd och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

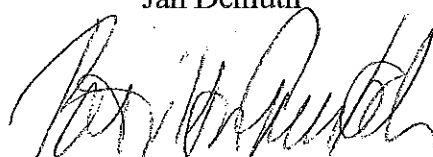
Stockholm den 30 mars 2011

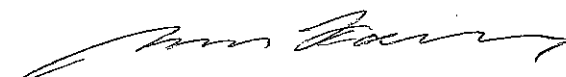

Bo Dahlström

Lars Munters

Jan Demuth

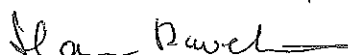

Annika Elmlund

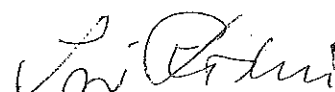

Birgitta Guntsch

Urban Karlsson

Bengt Lagerstedt

Amanj Mala-Ali

Hans Ravelius

Siv Rodin

1) Fredrik Bojerud har tjänstgjort som revisor t.o.m. 2010-12-31 och sedan lämnat sitt uppdrag som revisor p.g.a. annat uppdrag i staden.

Östermalms stadsdelsnämnd

Bilaga till revisionsberättelsen för år 2010

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är tillfredsställande

Nämnden redovisar ett nettoöverskott om 15,5 mnkr före resultatdisposition. Överskottet återfinns i huvudsak inom äldreomsorgen och beror bl a på att övertalighetskostnader i samband med övergång till entreprenad blivit lägre än budgeterat. Underskott redovisas främst inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Efter resultatdisposition redovisar nämnden ett överskott om 16,4 mnkr.

Revisorerna bedömer att nämnden under år 2010 har nått kommunfullmäktiges mål för verksamheten. Nämnden redovisar avvikelser mot årsmålen för fullmäktiges indikatorer inom bl a verksamhetsområdena kvalitet inom stadens omsorgsverksamhet och jobb istället för bidrag. Vidare bedöms att nämnden i huvudsak har uppfyllt sina mål och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.

Styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig

Nämndens styr- och uppföljningsdokument är i huvudsak upprättade i enlighet med kommunstyrelsens anvisningar. Prognossäkerheten bedöms som god vad gäller nämndens nettokostnader före och efter resultatöverföring.

Arbetet med nämndens internkontrollplan behöver utvecklas. Nämndens internkontrollplan bör innehålla mer kontrollmoment.

Revisorernas sammanvägda bedömning baseras även på de granskningar som genomförts under året. Granskningarna visar bl a brister i den interna kontrollen när det gäller arvoden till kontaktpersoner och familjehem samt av redovisningstransaktioner inom förtroendekänsliga områden. Vidare visar granskningen av delegation av beslutanderätt att nämnden inte helt uppfyller den lagstadgade anmälningsplikten.

Revisorerna har även granskat hur vården av äldre med sammansatta vårdbehov fungerar i gränssnitten mellan kommunernas och landstingets ansvarsområde. I granskningen framkommer rekommendationer och iakttagelser som avser Östermalms stadsdelsnämnd och som bör åtgärdas av nämnden.

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Revisorerna bedömer att Östermalms stadsdelsnämnds bokslut och räkenskaper för år 2010 är rättvisande.

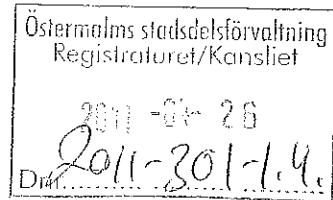
Rapportförteckning

Årsrapport 2010 för Östermalms stadsdelsnämnd (nr 11, mars 2011)

Sköra länkar i vårdkedjan - Äldre med sammansatta vårdbehov i gränssnittet mellan landsting och kommun (nr 2, februari 2011)

STADSREVISIONEN
www.stockholm.se/revision

Nr 11
Mars 2011
DNR 3508-40/2011

Årsrapport 2010

ÖSTERMALMS STADSDELSNÄMND

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är tillfredsställande

Styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I "årsrapporter" för nämnder och "granskningspromemorior" för styrelser sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets synpunkter på verksamheten. Särskilda granskningar som sker under året publiceras löpande.

Publikationerna finns på stadsrevisionens hemsida. De kan också beställas från revisionskontoret.

STADSREVISIONEN

Revisionskontoret

www.stockholm.se/revision

Besöksadress: Hantverkargatan 3 A, 1 tr

Postadress: 105 35 Stockholm

Telefon: 08-508 29 000

Fax: 08-508 29 399

Sammanfattning

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är tillfredsställande

Nämnden redovisar ett nettoöverskott om 15,5 mnkr före resultatdisposition. Överskottet återfinns i huvudsak inom äldreomsorgen och beror bl a på att övertalighetskostnader i samband med övergång till entreprenad blivit lägre än budgeterat. Underskott redovisas främst inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Efter resultatdisposition redovisar nämnden ett överskott om 16,4 mnkr.

Revisionskontoret bedömer att nämnden under år 2010 har nått kommunfullmäktiges mål för verksamheten. Nämnden redovisar avvikelser mot årsmålen för fullmäktiges indikatorer inom bl a verksamhetsområdena kvalitet inom stadens omsorgsverksamhet och jobb istället för bidrag. Vidare bedöms att nämnden i huvudsak har uppfyllt sina mål och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.

Styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig

Nämndens styr- och uppföljningsdokument är i huvudsak upprättade i enlighet med kommunstyrelsens anvisningar. Prognossäkerheten bedöms som god vad gäller nämndens nettokostnader före och efter resultatöverföring.

Arbetet med nämndens internkontrollplan behöver utvecklas. Nämndens internkontrollplan bör innehålla mer kontrollmoment.

Revisionskontorets sammanvägda bedömning baseras även på de granskningar som revisionskontoret genomfört under året. Granskningarna visar bl a brister i den interna kontrollen när det gäller arvoden till kontaktpersoner och familjehem samt av redovisningstransaktioner inom förtroendekänsliga områden. Vidare visar granskningen av delegation av beslutanderätt att nämnden inte helt uppfyller den lagstadgade anmälningsplikten.

Revisionskontoret har även granskat hur vården av äldre med sammansatta vårdbehov fungerar i gränssnitten mellan kommunernas och landstingets ansvarsområde. I granskningen framkommer rekommendationer och iakttagelser som avser Östermalms stadsdelsnämnd och som bör åtgärdas av nämnden.

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Revisionskontoret bedömer att Östermalms stadsdelsnämnds bokslut och räkenskaper för år 2010 är rättvisande.

Rapportförteckning

Årsrapport 2010 för Östermalms stadsdelsnämnd (nr 11, mars 2011)

Sköra länkar i vårdkedjan - Äldre med sammansatta vårdbehov i gränssnittet mellan landsting och kommun (nr 2, februari 2011)

Innehåll

Sid

1	Årets granskning	1
2	Nämndens resultat.....	1
2.1	Ekonomiskt resultat	2
2.2	Verksamhetens resultat.....	3
3	Styrning, uppföljning och kontroll	7
3.1	Nämndens styrning och uppföljning under året	7
3.2	Intern kontroll.....	9
4	Nämndens bokslut och räkenskaper.....	14

Bilagor

<i>Bilaga 1</i>	Revisionskontorets bedömningskriterier
<i>Bilaga 2</i>	Revisionsrapporter under perioden mars 2010 - mars 2011

I Årets granskning

I denna årsrapport redovisas det samlade resultatet av revisionskontorets granskning av Östermalms stadsdelsnämnds verksamhet avseende år 2010.

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat
- Nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten
- Nämndens bokslut, delårsrapport och räkenskaper

Revisionen sker i enlighet med kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt i enlighet med reglementet för stadsrevisionen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning av nämnden. Revisionskontorets bedömningskriterier redovisas i *bilaga 1*.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

En förteckning över stadsrevisionens samtliga revisionsrapporter under perioden april 2010 – mars 2011 redovisas i *bilaga 2*.

2 Nämndens resultat

I detta avsnitt redovisas revisionskontorets bedömning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål, uppdrag och budget samt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vidare bedöms om verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Östermalms stadsdelsnämnds ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat för året är tillfredsställande.

2.1 Ekonomiskt resultat

Nämnden redovisar följande budgetutfall och avvikelser för år 2010:

Mnkr	Budget 2010	Bokslut 2010			Budget- avvikelse 2009
		Utfall	Avvikelse		
Driftbudget					
Verksamhet					
Kostnader	1 300,0	1 293,9	6,1	0,5%	12,4
Intäkter	163,1	172,3	9,2	5,6%	12,6
Verksamhetens nettokostnader	1 136,9	1 121,6	15,3	1,3%	25,0
Avskrivningar	1,2	1,3	-0,1	-8,3%	0,1
Internräntor	1,0	0,7	0,3	30,0%	0,4
Driftbudgetens nettokostnader	1 139,1	1 123,6	15,5	1,4%	25,5
Justerat netto, efter resultatöverföringar		1 122,7	16,4	1,4%	17,4
Investeringsplan					
Utgifter	11,0	4,6	6,4	58,2%	5,7
Inkomster	0,0	-0,9	-0,9		
Nettoutgifter	11,0	5,5	5,5	50,0%	5,7

Östermalms stadsdelsnämnd redovisar ett nettoöverskott om 15,5 mnkr före resultatdisposition. Efter resultatdisposition redovisar nämnden ett överskott om 16,4 mnkr.

Bruttokostnaderna för nämndens verksamhet uppgår till 1 293,9 mnkr vilket är 6,1 mnkr lägre än budget. Överskott redovisas framförallt inom äldreomsorgen. Nämndens bruttointäkter uppgår till 172,3 mnkr vilket innebär ett överskott om 9,2 mnkr. Förskoleverksamheten och arbetsmarknadsåtgärder redovisar högre intäkter än budget.

De största nettounderskotten redovisas inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning, förskoleverksamhet och parkmiljö. Underskottet inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning på 4,4 mnkr förklaras av högre antal placeringar än budgeterat samt en ökning av kostnader för korttids-tillsyn enligt LSS för barn över 12 år.

Inom förskoleverksamheten beror merparten av underskottet på 2,8 mnkr på avgångsersättningar som utbetalats i december till personal som ett led i

förvaltningens rehabiliteringsprocess. Revisionskontoret noterar att stadens personalstrategiska avdelning inte har konsulterats före besluten om avgångsersättningar. Avgångsersättningarna har i de flesta fall uppgått till 12 månadslöner och nämnden har haft kostnader som uppgår till 4,7 mnkr för avgångsersättningar år 2010. Det framgår inte i någon dokumentation varför förvaltningen valt att utbetala ett jämförelsevis stort antal månadslöner inom sitt rehabiliteringsarbete. Staden har inga övergripande riktlinjer för utbetalning av avgångsersättningar. Revisionskontoret anser dock att stadens nämnder ska ha ett gemensamt förhållningssätt i arbetsgivar- och personalfrågor, varför PAS bör konsulteras innan beslut om avgångsersättning fattas.

Äldreomsorgen, nämnd- och förvaltningsadministration samt kultur- och föreningsverksamhet redovisar överskott. Överskottet inom äldreomsorgen om 15,8 mnkr hänvisas till att befarade övertalighetskostnader blivit lägre än budgeterat. Omstrukturering har inneburit ett minskat antal platser i servicehus vilket också medfört lägre kostnader. Befolkningen över 80 år minskar i stadsdelen.

Överskottet inom nämnd- och förvaltningsadministration beror på lägre kostnader för administration som lagts ut på serviceförvaltningen.

Nämnden har inte fullt ut utnyttjat investeringsramen för inköp av inventarier och maskiner som kostar mer än ett prisbasbelopp. Nämndens redovisar därför ett överskott om 6,4 mnkr netto för investeringar.

Resultatenheter

Nämnden fastställde åtta resultatenheter i verksamhetsplanen 2010. Resultatenheterna för över ett överskott om 9,6 mnkr till år 2011. Merparten av överskottet kan härledas till förskoleverksamhetens resultatenheter.

Hemtjänstens resultatenhet upplöstes i bokslutet 2009 och underskottet om 492 tkr belastar årets resultat. Resultatenheten Rio Servicehus avslutades i tertialrapport 2 och enhetens överskott ingår i nämndens resultat år 2010.

2.2 Verksamhetens resultat

Mål

I budgeten för 2010 har kommunfullmäktige fastställt tre inriktningsmål som anger vad nämnderna ska uppfylla, oavsett vilken verksamhet nämnden bedriver.

Dessa mål är:

- Staden ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök
- Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras
- Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Till inriktningsmålen har kommunfullmäktige formulerat 14 verksamhetsmål. Verksamhetsmålen konkretiserar inriktningsmålen i förhållande till de olika verksamheter nämnderna bedriver.

Som underlag till mätningen och bedömningen av måluppfyllelsen har fullmäktige tagit fram ett antal indikatorer som är knutna till respektive verksamhetsmål. Vissa av fullmäktiges indikatorer är uttryckta som målvärden för staden som helhet. För dessa har nämnden fastställt egna målvärden som stöder kommunfullmäktiges mål.

Nämnderna har även haft möjlighet att fastställa egna mål och indikatorer för sina verksamhetsområden.

Revisionskontorets bedömning av nämndens måluppfyllelse baseras bl a på en uppföljning av fullmäktiges fastställda indikatorer. Utifrån indikatorernas utfall har en samlad bedömning av kommunfullmäktiges verksamhetsmål gjorts. Nämndens egna mål och indikatorer har bedömts på samma sätt.

Revisionskontoret bedömer att nämnden under år 2010 i huvudsak har nått kommunfullmäktiges mål för verksamheten. Vidare bedöms att nämnden har uppnått sina mål och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.

De indikatorer i nämndens verksamhetsberättelse som väsentligt avviker från kommunfullmäktiges årsmål redovisas nedan.

Jobb istället för bidrag

Målet för verksamhetsområdet bedöms som delvis uppfyllt. Årsmålen för fullmäktiges indikatorer har uppfyllts, men nämndens mål att antalet hushåll som är beroende av försörjningsstöd ska minska samt att bidragstiden ska förkortas har inte uppfyllts.

Stockholms förskolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö
Nämnden bedöms uppfylla målet för verksamhetsområdet. Nämndens målvärde för indikatorn andel förskollärare samt andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen har delvis uppfyllts. Målen om barngruppernas storlek bedöms som uppfyllda. Nämnden har ett större antal barngrupper med barn i blandade

åldersgrupper, men de barngrupperna ingår dock inte i underlaget för bedömningen av indikatorn.

Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka

Målet bedöms som uppfyllt. Målvärdet för indikatorn andel genomförandeplaner inom individ och familjeomsorgen, socialpsykiatri bedöms ej ha uppfyllts. Vidare bedöms indikatorernas årsmål för andel anhöriga som är nöjda med anhörigstödet, andel nöjda omsorgstagare inom vård- och omsorgsboenden, omsorgstagarnas upplevelse av trygghet och måltidssituationen inom hemtjänsten och vård- och omsorgsboenden som delvis uppfyllda.

Staden ska vara en attraktiv medarbetare

Nämndens mål bedöms som uppfyllt. Sjukfrånvaron har minskat med 1,6 % jämfört med föregående år och uppgår till 6,3 %.

Kommunfullmäktiges uppdrag

Stadsdelsnämnden har fått ett särskilt uppdrag av kommunfullmäktige.

- *Grön IT-strategi för Stockholms stad* - Stadens nämnder har fått i uppdrag att tillämpa strategin och genomföra anpassning till den egna verksamheten.

Arbetet med Grön IT redovisas av nämnden i årsredovisningen.

Efterlevnad av lagar, föreskrifter och riktlinjer

Tillsyn och inspektioner

Socialstyrelsen har genomfört tillsyn av socialtjänstens handläggning och dokumentation av utredningar för vuxna med missbruksproblem. Socialstyrelsen har bedömt att det finns brister i dokumentationen som bör åtgärdas. Socialstyrelsen har även genomfört en uppföljning av tidigare kritik som riktats mot nämndens missbruksvård och konstaterar att nämnden vidtagit åtgärder.

Nämnden har varit föremål för två anmälningar till Justitieombudsmannen (JO) med anledning av ett informationsbrev till mottagare av ekonomiskt bistånd. Nämnden har uppmanats av JO att göra en översyn av informationsbrevet.

Äldreomsorgens inspektörer har genomfört en inspektion av Linnégårdens vård- och omsorgsboende avseende "profilboende för äldre personer med psykiska funktionsnedsättningar 2010". Vid inspektionen konstateras att personalens bemötande och de individuella aktiviteterna kan förbättras.

Ej verkställda beslut enligt SoL och LSS

Bestämmelser om rapporteringsskyldighet av ej verkställda beslut anges i socialtjänstlagen (SoL) samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Stadsdelsnämnderna ska kvartalsvis rapportera gynnande beslut om insatser som inte har verkställts inom tre månader från beslutsdatum. I december 2010 redovisar nämnden 16 ej verkställda beslut enligt SoL och LSS. Samtliga beslut avsåg plats vård- och omsorgsboende där enskilda har fått erbjudande om plats men tackat nej.

Ej verkställda domar

Nämnden redovisar 7 ej verkställda domar som avser plats i vård- och omsorgsboende.

Anmälningar enligt Lex Sarah och Lex Maria

14 anmälningar enligt Lex Sarah och en anmälan enligt Lex Maria har inkommit under året.

Uppföljning av ramavtal för missbruksvård

Revisionskontoret har med biträde av konsult genomfört en granskning av om Östermalms stadsdelsnämnd genomför en aktiv uppföljning av stadens ramavtal för missbruksvård. Granskningen omfattar heldygnsvård och är avgränsad till behandlingsformen "Behandlingshem för män och/eller kvinnor".

Socialtjänstnämnden har ett övergripande ansvar för samordning och uppföljning av avtalen. Socialtjänstförvaltningen samordnar ett nätverk för stadens missbruksvårdschefer vid stadsdelsförvaltningarna. Nätverket har regelbundna möten och har varit delaktiga vid upphandlingen, samt vid den kontinuerliga uppföljningen av avtalen.

Socialtjänstlagen lägger stor vikt vid den enskildes valfrihet och rätt att påverka val och utformning av insatserna. Därför omfattar ramavtalet ett brett och stort utbud av vårdgivare. Granskningen visar att ramavtalet är väl känt hos nämndens handläggare och att det är ytterst sällan som placeringar görs utanför ramavtalet. Om så sker är det nämndens ansvar att kontrollera seriositeten hos den aktuella vårdgivaren. Granskningen visar att det saknas dokumenterade rutiner för seriositetsprövning i samband med placering utanför ramavtalet.

En verifierande aktgranskning, som har omfattat sex personakter, har visat på vissa brister. Avropsavtalen, som ska tecknas som ett komplement till ramavtalet, saknades i samtliga granskade akter. Samtliga granskade akter saknade även en arbetsplan som ska visa syftet med placeringen.

Endast en av de granskade akterna innehöll en skriftlig slutrapport från vårdgivaren om behandlingarnas resultat.

Trots att det finns en rutin för kontroll av fakturor visar granskningen att fakturerade kostnader inte alltid överensstämmer med avtalet. I hälften av de granskade akterna överensstämde inte fakturerad dygnskostnad med den som fanns i ramavtalet, eller så stämde inte den dokumenterade vårdtiden överens med den fakturerade.

Sammanfattningsvis visar granskningen att det finns brister i nämndens uppföljning av ramavtalet för missbruksvård.

3 Styrning, uppföljning och kontroll

I detta avsnitt redovisas revisionskontorets bedömning av om nämnden har ett system för styrning, uppföljning och kontroll som säkerställer en ändamålsenlig verksamhet, bidrar till en god ekonomisk hushållning för staden samt ger en tillräcklig säkerhet inom nämndens organisation och verksamhet.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Östermalms stadsdelsnämnds styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är tillräcklig.

3.1 Nämndens styrning och uppföljning under året

Nämndens lednings- och styrdokument

Revisionskontoret har granskat nämndens verksamhetsplan för år 2010 och bedömer att nämndens egna mål för verksamhetsområdet ansluter till kommunfullmäktiges mål.

Nämndens uppföljning av ekonomi och verksamhet

Stadsdelsnämnden upprättar ekonomiska månadsrapporter som behandlas av nämnden. Tertialrapporter och årsredovisning har i huvudsak upprättats i enlighet med kommunstyrelsens anvisningar.

Redovisningen av nämndens synpunkts- och klagomålshantering bör struktureras i verksamhetsberättelsen och åtgärder bör redovisas i enlighet med anvisningarna. Redovisning av resultatet av nämndens mångfalds- och jämställdhetsplan bör utvecklas.

Nämnden har under året genomfört kvalitets- och avtalsuppföljning av Körsbärsgårdens, Kattrumpstullens, Dianagårdens och Kampementets vård- och omsorgsboenden.

Nämnden har lämnat följande ekonomiska prognoser under året:

Mnkr	Tertial- rapport 1	Tertial- rapport 2 (T2)	Bokslut 2010	Avvikelse T2 - bokslut	
Driftbudget					
Verksamhet					
Kostnader	1 297,3	1 284,8	1 293,9	-9,1	-0,7%
Intäkter	160,4	158,7	172,3	13,6	8,6%
Verksamhetens nettokostnader	1 136,9	1 126,1	1 121,6	4,5	0,4%
Avskrivningar	1,2	1,2	1,3	-0,1	-8,3%
Internräntor	1,0	1,0	0,7	0,3	30,0%
Driftbudgetens nettokostnader	1 139,1	1 128,3	1 123,6	4,7	0,4%
Justerat netto, efter resultatöverföringar	1 134,8	1 118,5	1 114,0	4,5	0,4%
Investeringsplan					
Utgifter	6,5	6,0	4,6	1,4	23%
Inkomster	0,0	0,0	0,9	-0,9	
Nettoutgifter	6,5	6,0	3,7	0,5	8%

Sammanställningen visar att prognossäkerheten i nämndens tertialrapporter har varit god under året vad gäller nämndens nettokostnader före och efter resultatöverföring. Nämndens prognos på intäkter har varit något försiktig liksom på äldreomsorgens nettokostnader.

Sköra länkar i vårdkedjan - Äldre med sammansatta vårdbehov i gränssnittet mellan landsting och kommun (rapport nr 2 februari 2011)

Revisionen i Stockholms stad, Täby kommun och Stockholms läns landsting har granskat hur vården av äldre med sammansatta vårdbehov fungerar i gränssnittet mellan kommunernas och landstingets ansvarsområde. Syftet med granskningen är att besvara den övergripande revisionsfrågan avseende hur vården och omsorgen av äldre med sammansatta vårdbehov i gränssnittet mellan vård- och omsorgsgivare fungerar. Granskningen har genomförts med

hjälp av konsult. En del av granskningen är generell för länet medan andra delar rör hur det ser ut i Täby kommun och två stadsdelar i Stockholms stad; Östermalm och Skärholmen.

Tidigare granskningar som stadsrevisionen i Stockholms stad har genomfört tillsammans med Landstingsrevisorerna har pekat på behovet av samverkan i vårdnätverket för den äldre. Denna granskning bekräftar de tidigare gjorda iakttagelserna och leder i flera fall fram till tidigare lämnade rekommendationer.

Utifrån genomförd granskning riktar revisionen i Stockholms stad ett antal rekommendationer till äldrenämnden samt stadsdelsnämnderna Skärholmen och Östermalm. Förbättringar bör bl.a. ske på områden som lokala samverkansöverenskommelser, samverkansstruktur, avvikelserapportering, incitament som stimulerar samverkan, individuell vårdplanering i hemmet, delegering och informationsutbyte. Huvudmännen behöver också enas om avtals- och regel-tolkningar bl.a. när det gäller uppdragen för SÄBO, korttidshem och rehabilitering.

I granskningen framkommer en del iakttagelser som avser Östermalm. Utöver de rekommendationer som hänvisas till ovan rekommenderas stadsdelsnämnden också att vidta åtgärder utifrån i konsultrapporten angivna utvecklingsområden.

Rapporten har överlämnats till de granskade stadsdelsnämnderna för yttrande senast den 28 april 2011.

3.2 Intern kontroll

Nämndens system för intern kontroll

Nämnden har ett system för intern kontroll och har upprättat risk- och väsentlighetsanalys och internkontrollplan för år 2010 i enlighet med den modell som finns i informationsledningssystemet (ILS). Nämndens arbete med internkontrollplanen bör utvecklas. Internkontrollplanen innehåller några kontrollmoment som innebär tillsyn av den interna kontrollen men merparten hör till den löpande uppföljningen.

Granskning av arvoden till kontaktpersoner och familjehem

Revisionskontoret har med biträde av konsult granskat Östermalms stadsdelsnämnds arvoden och ersättningar till kontaktpersoner och familjehem.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om nämnden följer stadens riktlinjer vid arvodering och ersättningar för biståndsinsatserna kontaktpersoner

och familjehem och om rutinerna för denna hantering är ändamålsenlig samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskningen har avgränsats till biståndsinsatserna kontaktperson och familjehem för barn och ungdomar, som främst beslutats med stöd av socialtjänstlagen (SoL).

För biståndsinsatsen kontaktpersoner bedömer revisionskontoret att nämndens följsamhet till stadens riktlinjer i huvudsak är tillfredsställande. De granskade rutinerna för kontaktverksamheten är i huvudsak ändamålsenliga. Dock bör nämndens delegationsordning ses över vad gäller insatsen kontaktperson. Revisionskontoret bedömer att den interna kontrollen för kontaktverksamheten i huvudsak är tillräcklig.

När det gäller biståndsinsatsen familjehem bedömer revisionskontoret att följsamheten till stadens riktlinjer inte i alla delar är tillfredsställande vad gäller dokumentationen och ersättningsnivåerna. Nämnden bör säkerställa att avtalen med familjehemmen är fullständigt ifyllda och underskrivna. Uppgifter om kompensation för skatteeffekt framgår samt information kring hanteringen av barnbidrag bör framgå. Vidare bör motiveringen av beslut gällande ersättningsnorm utvecklas samt dokumentation av medgivande avseende kontroll gentemot olika register. De granskade rutinerna för familjehemsverksamheten bedöms i stort som ändamålsenliga. Nämndens delegationsordning bör dock ses över när det gäller insatsen familjehem och kontroller införs av att delegationsordningen följs. Revisionskontoret bedömer att den interna kontrollen för familjehemsverksamheten inte i alla delar är tillräcklig. Nämnden bör dokumentera de lokala handläggningsrutinerna och specificera i avtalen vad som ingår i omkostnadsersättningarna, bl.a. när det gäller skattesubvention. Det bör vidare säkerställas att allmänt barnbidrag dras av från omkostnadsersättningarna i de fall bidraget går till familjehemmet.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret, i likhet med konsulten, att Östermalms stadsdelsnämnd i huvudsak följer stadens riktlinjer vid arvodering och ersättning för biståndsinsatsen kontaktpersoner men inte helt för biståndsinsatsen familjehem. Rutinerna för denna hantering bedöms i stort sett som ändamålsenliga medan den interna kontrollen inte är helt tillräcklig för biståndsinsatsen familjehem. Nämnden bör säkerställa att stadens riktlinjer följs och se till att den interna kontrollen är tillräcklig. Nämnden bör även se över delegationsordningen för biståndsinsatserna.

Granskning av intern kontroll avseende ekonomi- och lönehanteringen

En granskning har skett med biträde av konsult för att bedöma om Östermalms stadsdelsnämnd har en tillfredsställande intern kontroll i löne- och ekonomi-rutinerna efter överförandet av arbetsuppgifter till servicenämnden.

Revisionskontoret bedömer, i enlighet med konsultens granskning, att ansvarsfördelningen för löne- och ekonomihanteringen mellan nämnden och serviceförvaltningen är tydliggjord och till stora delar dokumenterad på ett tillfredsställande sätt. Ansvar för hur en tillräcklig intern kontroll ska säkerställas regleras inte närmare i serviceavtalet utan måste anses åligga respektive part att säkerställa med utgångspunkt i ansvarsfördelningen.

Granskningen visar att det finns en aktuell delegationsordning/förteckning över vidaredelegation avseende attest av ekonomiska transaktioner och transaktioner för löner och ersättningar. Rutiner för tilldelning av behörigheter i Agresso och LISA finns. Uppföljningen av behörigheterna behöver dock systematiseras.

Rutiner och processer avseende ekonomi- och lönehanteringen är dokumenterade huvudsakligen via gemensam dokumentation för staden. Viss kompletterande dokumentation finns främst avseende fakturahantering. I attestinstruktionen och egna anvisningar tydliggörs vilka kontroller som ska ske innan utbetalning godkänns.

Arbetet med uppföljning av rutiner inom ekonomi- och lönehanteringen via internkontrollplanen bör utökas. Den centrala förvaltningen bör årligen följa upp efterlevnaden av regler och riktlinjer inom ekonomi- och lönehanteringen.

Verifiering av rutiner för behörighetshantering samt registrering, uppföljning och kontroll av ekonomi- och lönetransaktioner har skett dels vid den centrala stadsdelsförvaltningen, dels vid två enheter. Kontrollen av behörighetshanteringen visar att rutinen i huvudsak fungerar tillfredsställande. Vissa brister har dock iakttagits som behöver åtgärdas för att säkerställa en god intern kontroll. Vid förändringar bör ett nytt attestkort upprättas och undertecknas i stället för att ändring sker på det befintliga.

Kontrollen av ekonomi- och lönehanteringen bedöms i allt väsentligt fungera tillfredsställande. Verifieringen visar att nödvändiga kontroller sker innan och efter leverantörs- och löneutbetalningar och att den interna kontrollen avseende ekonomi- och lönehanteringen i allt väsentligt är tillräcklig. Nämnden rekommenderas dock att se till att enheterna tydligt dokumenterar såväl de kontroller som ska göras i samband med rutinerna som att de har utförts.

Sammantaget bedömer vi att den interna kontrollen avseende ekonomi- och lönehanteringen i allt väsentligt är tillräcklig efter överförandet av arbetsuppgifter till servicenämnden.

Förtroendekänsliga poster

Revisionskontoret har med biträde av konsult genomfört en granskning avseende förtroendekänsliga poster. Granskningen syftar till att bedöma om nämnden har en tillräcklig styrning och kontroll av redovisningstransaktioner inom förtroendekänsliga områden. Förtroendekänsliga områden har i granskningen avgränsats till resor, representation och personnära kostnader för ledande befattningshavare samt bisysslor.

Resultatet av granskningen visar att Östermalms stadsdelsnämnd inte i alla delar har en tillräcklig styrning och kontroll av redovisningstransaktioner inom förtroendekänsliga områden.

När det gäller området resor är bedömningen att regelverket kan utvecklas för att bli mer heltäckande. Nuvarande regler om resor omfattar endast taxiresor, vilket är en begränsning. Tjänsteresor sker även med andra färdssätt inom stadsdelsförvaltningen. Ytterligare frågor som kan beskrivas är hur redovisningen av resan skall ske, färdssätt, leasing, försäkringsfrågor mm.

När det gäller området representation är bedömningen att redovisningen inte följer regler och riktlinjer fullt för. Stickprovskontrollerna visar brister i verifikationerna avseende redovisning av ändamål och deltagare vid representationen. Några av fakturorna var attesterade av en person som själv har deltagit vid representationen. Rutiner och kontroller vad gäller representationsfakturer behöver förbättras och riktlinjerna behöver kompletteras med regler om ändamål och deltagare vid representationen.

Stickprovsgranskningen visade även att avsteg gjorts från momsreglerna om begränsningar i avdragsrätten, vilket innebär att nämndens momsavräkning är felaktig och bör justeras retroaktivt.

När det gäller området bisysslor är bedömningen att det finns fungerande rutiner för anmälan och kontroll av personalens bisysslor. Stadens regler för bisysslor samt blankett för anmälan finns tillgängligt på intranätet. Nämnden har dock inte genomfört någon kartläggning av anställdas bisysslor.

Handläggning av förskoleavgifter

Revisionskontoret har genomfört en granskning av samtliga stadsdelsnämnders handläggning av förskoleavgifter. Syftet med granskningen är att bedöma om hushållens förskoleavgifter baseras på aktuella inkomstuppgifter.

Förskoleavgiftens storlek bestäms av hushållets månadsinkomst före skatt och antal placerade barn. De hushåll som tjänar 42 000 kr eller mer betalar maxtaxa. Månadsavgiften för en förskoleplats kan som högst bli 1 260 kr.

Revisionskontorets granskning visar att nämnden på hösten genomför en omprövning av avgiftens storlek inför nästkommande år. Med omprövning menas att aktuella inkomstuppgifter begärs in från hushållen. De hushåll som inte lämnar nya inkomstuppgifter debiteras maxtaxa.

I samband med omprövningen görs även en inkomstkontroll av samtliga hushåll som inte betalar maxtaxa mot skatteverkets uppgifter om taxerad inkomst. För de hushåll där den taxerade inkomsten är högre än vad de själva har uppgivit till förvaltningen görs en efterdebitering. Granskningen visade att arbetet med efterdebiteringar pågick.

Granskningen visar att nämnden har rutiner och arbetssätt men att dessa inte är dokumenterade.

Revisionskontorets bedömning är att arbetet sker systematiskt och den interna kontrollen i handläggningsrutinerna är tillräcklig. Den verifierande granskningen visade att arbetet med omprövning och inkomstkontroller var i det närmaste klar vid granskningstillfället. Vid nämnden finns ett nyckelpersonberoende då det endast en handläggare administrerar förskoleavgifterna, vilket gör handläggningen sårbar.

För att stärka den interna kontrollen ytterligare rekommenderas att fler involveras i handläggningen och att handläggningsrutinerna dokumenteras.

Granskning av delegation av beslutanderätt

Revisionskontoret har granskat om nämndens delegationsordning och nämndens rutiner för återrapportering av delegationsbeslut är ändamålsenliga samt om nämnden uppfyller den lagstadgade anmälningsplikten enligt kommunallagen 6 kap § 35. Granskningen har dokumenterats i en revisionspromemoria (nr 7, juni 2010) och översänts till nämnden den 16 juni 2010 för kännedom.

Granskningen visar att nämnden inte har behandlat delegationsordningen i en samlad form sedan år 1996. Nämnden har rutiner för återrapportering av delegationsbeslut men uppfyller inte helt formerna för återrapportering. Den verifierande granskningen visar att det finns en spårbarhet mellan protokoll och underliggande handling. Nämnden bör säkerställa att besluten är identifierbara i nämndens protokoll och att det ur protokollet ska vara möjligt att få information om vilken typ av beslut som anmälts. Det har inte genomförts någon formaliserad kontroll för att säkerställa att delegationsbeslut återrapporteras.

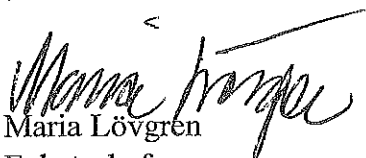
Under året har vid flera tillfällen vidaredelegation skett till annan nämnd om att genomföra upphandling, trots att nämnden inte beslutat om vidaredelegation. Revisionskontoret konstaterar att nämnden efter granskningen beslutat om en sådan vidaredelegation.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att nämndens delegationsordning med tillhörande delegationsförteckningar inte är helt ändamålsenliga med avseende på hur delegerade beslut anmäls till nämnden. Det finns rutiner för återrapportering av delegationsbeslut. Nämnden uppfyller inte helt den lagstadgade anmälningsplikten enligt kommunallagen.

4 Nämndens bokslut och räkenskaper

I detta avsnitt redovisas om nämndens bokslut och delårsrapport är rättvisande samt om räkenskaperna är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed samt stadens regler och anvisningar.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Östermalms stadsdelsnämnds bokslut och räkenskaper för år 2010 är rättvisande.

Maria Lövgren
Enhetschef

Bilaga I

Revisionskontorets bedömningskriterier

Bedömning

För avsnitten 2 Nämndens resultat och 3 Styrning, uppföljning och kontroll används följande bedömningar:

<i>Tillfredsställande/Tillräcklig</i>	Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda
<i>Inte helt tillfredsställande/</i>	Brister finns som måste åtgärdas
<i>Inte helt tillräcklig</i>	Väsentliga brister finns som måste åtgärdas
<i>Oacceptabelt/Oacceptabel</i>	omgående

För avsnitt 4 Nämndens bokslut och räkenskaper gäller följande bedömningar:

Rättvisande, Inte helt rättvisande eller Inte rättvisande

Nämndens resultat

Bedömningskriterier

Nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

- Nämndens resultat följer fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget.
- Nämnden har inom tilldelat anslag uppfyllt sina mål för verksamheten och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.
- Nämndens verksamhet har bedrivits enligt lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Styrning, uppföljning och kontroll

Bedömningskriterier

Nämndens system för styrning, uppföljning och kontroll bygger på en helhets-syn på den kommunala verksamheten samt säkerställer en ändamålsenlig verksamhet och bidrar till en god ekonomisk hushållning för staden, liksom en tillräcklig säkerhet inom nämndens organisation och verksamhet.

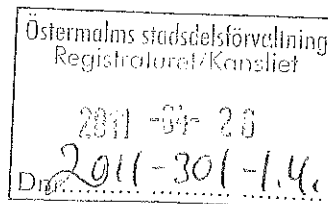
- Nämnden har ett system för styrning som ger förutsättningar för god ekonomi, effektiv verksamhet och kvalitet.
- Nämnden har en ändamålsenlig organisation med en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter.
- Nämndens verksamhetsplan överensstämmer med fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget. Nämnden har för varje verksamhetsområde fastställt mätbara/uppföljningsbara mål för ekonomi och verksamhet.
- Nämnden följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi, verksamhet och kvalitet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Nämndens uppföljning ger en rättvisande och tillförlitlig information om ekonomi och verksamhet.
- Nämnden har ett system för intern kontroll för en effektiv och rättssäker verksamhet samt för att förebygga allvarliga fel och skador.

Nämndens bokslut och räkenskaper

Bedömningskriterier

Nämndens redovisning är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

- Nämndens bokslut är rättvisande.
- Nämndens räkenskaper är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed samt stadens regler och anvisningar.

Bilaga 2

Revisionsrapporter under perioden april 2010 – mars 2011

Samtliga rapporter finns att ladda ner på www.stockholm.se/revision

- 2010:2 Hållbar energianvändning
- 2010:5 Stadens rehabiliteringsprocess – en förstudie
- 2010:6 Aktiv avtalsförvaltning inom hemtjänst?
- 2010:7 Nämndernas serviceskyldighet enligt förvaltningslagen
- 2010:8 Stadens gemensamma kösystem för förskolan
- 2010:9 Idrottsnämndens stöd till barn- och ungdomsverksamhet
- 2010:10 Avtalsförvaltning vid två stadsdelsnämnder samt trafik- och renhållningsnämnden
- 2011:1 Stöd för person som vårdar eller stödjer äldre närstående
- 2011:2 Äldre med sammansatta vårdbehov i gränssnitten mellan landsting och kommun
- 2011:3 Stadens insatser för personer som uppbär ekonomiskt bistånd och är långvarigt arbetslösa
- 2011:4 Stadens säkerhetsarbete
- 2011:5 Granskning av affärsmässighet relaterat till ärende om försäljning av Sädesärlan 6
- 2011:6 Uppföljning av utbildningsnämndens tillsyn och kontroll av enskilt drivna förskolor